

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 5 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RESPONSABIL:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 180 Lei
Pe 6 luni . . . 90 Lei
Pentru străinătate 360 Lei
Numărul 350 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Spre pacea lumii.

(—). Răbojul istoriei va încreta adânc ziua de 10 Septembrie 1926: *întrarea sărbătorească a Germaniei în Societatea Națiunilor*. În fața trimișilor unei lumi întregi, reprezentanții celor mai îndușmănite neamuri de pe continent s'au găsit prieteni, uniți în luptă pentru aceleași mari idealuri ale omenirii, gata a-și soluționa viitoarele neînțelegeri pe cale pacinică, la judecătoria supremă a popoarelor.

Mirajul păcii eterne, universale, a trecut atunci, senin și ispititor, peste strălucita adunare din Geneva și de-acolo peste toate meșteșugurile pământului. Mulți așa ziși utopiști au avut senzația unei biruințe și mulți realiști, batjocoritori ai himerelor, clipe de nedumerire: Dar dacă, totuși, fantoma păcii va lua carne și oase?!

Căci dela omul preistoric, al cărui singur drept și unica rațiune era ciomagul, până la Societatea Națiunilor e un drum considerabil. Dela voevozii caravelor cari se mâncau reciproc până la rețeaua tuturor „internaționalelor” de azi e o distanță imensă.

Dacă dela satele-state am ajuns la „Statele-Unite” — ale Americii, azi, ale Europei, mâine — de ce nu am putea vorbi, ca poimâne, despre „Statele Unite ale Lumii”? Dacă din familii am ajuns la statul modern, care cuprinde în o „societate perfectă” părți din omenire, de ce să renunțăm la gândul de-a desăvârși în același chip organizarea întregului? Dacă puterea socială organizată în stat știe să înfrângă isbucnirile violente ale egoismului individual, de ce aceeași putere mai desăvârșită organizată să nu poată domoli patimile unor grupuri întregi din omenire? Dacă interesele opuse ale singuraticilor le împacă statul după norma *dreptății*, a justiției, de ce conflictele dintre neamuri să aibă ca ultimă cinosură forța? Păstrându-și individualitatea distinctă, singuraticul e nevoit să-și armonizeze activitatea și desăvârșirea personalității cu cerințele binelui comun, după idealul *dreptății*, al echității, al echilibrului social; tot după aceleași norme și idealuri vor trebui să se armonizeze — fără a-și jertfi personalitatea distinctă — și echilibreze tendințele variate ale componentelor omenirii: neamurile! — Himera păcii dintre neamuri este un postulat logic, util și firesc. Utopia e pe drumul întrupării!

Și totuși, totuși... Privită de aproape seducătoarea zină dela Geneva e un simplu manechin de ceară. Ori cât de frumoasă ar fi mătasa vorbelor, în cari o îmbracă dnii Briand și Stresemann, ori cât de măestrite fardurile ce i-le pun pe buze, păpușa rămâne rece, fără viață. Și ochii strălucitori, cu cari fixează viitorul, au un luciu straniu, de lumină falsă, artificială. Mechanismul complicat, merit să-i dea viață, scârțâie a revoltă. Rotițele lui sunt

făurite din dor de răzbunare și stăpânire. Sub masca scilpitoare a umanitarismului sec, se sbat aceleași gânduri sălbătice, cari înainte cu câțiva ani au scâldat în sânge Europa. În forme vecinic nouă, tot vechia sălbătăcie stăpânește lumea. Dacă războaiele sunt mai rari decât în vremile satelor-state, sunt cu atât mai crâncene. Toată știința și rafineria veacurilor se pune în slujba lor. Se strigă din pline puteri pace, desarmare, înfrățire, ca să se acopere zgomotul surd al fabricelor, cari varsă zilnic noian de gloanțe și gazuri ucizătoare!

Pacea este un produs al *dreptății și iubirii*, puteri ce izvoresc din Eternitate și tot acolo își au și sancțiunea. Societatea Națiunilor în toată construcția ei — chiar dacă mulți din cei ce fac azi parte din comitete sunt sinceri — e un *mecanism politic*, în sensul cum se înțelege politica azi, adică o mașinărie iscusită de-a seduce și prosti pe ceilalți. Oameni pentru cari dreptatea, moralitatea, iubirea se traduc cu plăcere, dominare, forță și istețimea de-a trage pe sfeară pe alții e suprema virtute politică, nu pot da lumii ceea ce ei înșiși nu au: *pacea dreptății și a iubirii*.

Noi credem totuși, că ziua cea mare a înfrățirii tuturor va veni. Suntem convinși, că idealul *dreptății și iubirii* va străbate, încet dar irezistibil, și va străforma sufletul mulțimilor, cași întocmirile sociale. Căci este o putere uriașă care zi de zi, cu jertfe neînchipuite, se străduiește să dea viață adevărată mecanismului ipocrit și mort al politicianilor de azi, în singurul chip posibil: străformând sufletele. Este *Hristos și biserica lui!*

Gândiți-vă la uriașa muncă ce o depune această cea mai puternică organizație din lume, ceas cu ceas, la înălțarea inimilor spre Dumnezeu, la întărirea moralei și a iubirii aproape lui, în toate cele cinci continente! Priviți grupările, tot mai mari și mai puternice, cari în diferitele țări cearcă să impună punctul de vedere creștin în întocmirile sociale. Nu uitați crescânde organizații internaționale creștine, nici impunătoarele manifestații de credință și înfrățire cari pun în mișcare lumea dela o margine la alta: „Anul Sfânt” la Roma, congresul euharistic din Cichago, Lourdes, Assisi ș. a. ș. a. Este imposibil ca această străduință fără seamăn să nu izbutească a face pe *Hristos rege al singuraticilor, al familiilor, al popoarelor!* Și atunci pace imensă, pacea pe care lumea nu o poate da, s'a coborât pe pământ. Atunci cadrele create la Geneva vor căpăta cuprins; suflul *dreptății și iubirii* va învia icoana de ceară făurită de politicianismul sterp al zilelor noastre. Se va adevăra încă odată vorba Mântuitorului: „Cine nu e împotriva mea, cu mine este!”

În acest gând încreștăm și noi cu bucurie sărbătoreala din Geneva, dorind din inimă ca duhul Domnului să străbată și să învie plămuirile deșarte ale oamenilor. Pentru pacea a toată lumea, Domnului să ne rugăm!

Generalul Averescu la Vatican. Agenții telegrafice au adus vestea, că primul ministru al țării românești a fost primit de Sfântul Părinte al Romei în audiență particulară în ziua de 21 Septembrie. Audiența a avut loc în biblioteca particulară a Papei, și a ținut 20 de minute. După aceasta d. general Averescu a făcut o vizită cardinalului Gasparri.

Nu se pomenește nimic despre discuțiile ce vor fi avut loc cu acest prilej. Nici chiar despre concordat, faimosul plocon pe care, după informațiile presei noastre ortodoxe, urma să-l ducă generalul Romei hrăparețe.

A fost deci prematură teama și strigătele străjilor ortodoxiei. „Monstrul papistaș” încă tot nu s'a arătat. Pândește însă din întunecul Vaticanului. Deci... păzea!

Lupta pentru credință în Mexico. În țara cu peste 90% catolici, o bandă organizată de revoluționari a înviat primele veacuri creștine. Barbaria cu care au fost scoși din țară toți preoții și călugării streini, închiderea școlilor, răpirea tuturor proprietăților bisericii nu au fost de ajuns: trebuia și *sânge de martiri*. Până în 15 August numărul lor trecea de 50.

Admirabilă, ca în primele veacuri, e și resentința credincioșilor. Uu călugăr expulsat povestește amănunte în „La vie catholique” din 11 Septembrie:

„La început se părea că poporul dă puțină atențiune conflictului. Dar când fură închise primele școli, când se făcură primele arestări, emoția deveni generală. Vi-s'a spus despre *pelerinajul celor 100.000 Mexicani*, cari au mers desculți, purtând cruci și cununi de spini, la „Notre-Dame” dela Guadalupe. Știți cum toți catolicii încă nemirușiți au cerut, aproape cu forța, dela episcopii lor această taină... *Liga pentru apărarea religiei* e foarte puternică și organizată admirabil. E condusă de un comitet, membrii căruia, aruncați în temniță în primele zile, au fost înlocuiți imediat cu alții, cari așteptau gata. Când a apărut decretul președintelui Calles, s'au numit șapte comitete de bărbați, cari trebuiau să se înlocuiască la caz de arestare a celor dintâi. Și dacă acestea nu ar fi ajuns, tot atâtea comitete de femei erau desemnate să le înlocuiască. Prin subcomitetele și grupurile pe cartiere ale Ligii, un ordin dat de comitetul central în trei sferturi de oră e adus la cunoștința tuturor membrilor, într'un oraș ca Mexico, cu aproape 600.000 locuitori. Așa s'a putut organiza repede și cu efect *boicotarea* tuturor produselor cari dădeau mai multe venituri guvernului. Erau taxe pe încasările de cinematograf: catolicii nu-l mai cercetează. Taxe pe automobile: mai mult de 8000 au fost retrase, în o lună, din circulație. Taxe pe articlii de lux: nu se mai cumpără... La poarta unor magazine de atari mărfuri stau de pază dame cari, cu multă politeț, chemau pe catolici la datorie. Și chie-marea era urmată numai decât...”

E dureros, că pe răbojul veacului 20 trebuie să încreștăm persecuții religioase barbare. Dar e înălțător să vezi puterea credinței trecând biruitoare peste toate încercările, cu prețul sângelui chiar. Să ne rugăm pentru biserica din Mexico, și să învățăm dela frații prigonii!

In jurul celibatului.

Cum este privită chestiunea dela distanță.*)

În numărul dela 21 August al „Unirii“, pâr. Octavian Popa a atins în articolul său „Mai încel“ și chestia celibatului, rostindu-se asupra lui într'un chip, care nu ni-se pare a fi spre binele și înaintarea bisericii noastre.

Admițând anume că celibatul este „frumos“, pâr. Popa nu numai că nu militează pentru el, lăsând să se înțeleagă, prin cuvintele: „Cel ce poate cuprinde, să cuprindă“, că nu e pentru noi, dar mai afirmă și aceea, că „Incurajarea de sus a celibatului și indemnarea clericilor la celibat“ o vede primejdioasă pentru biserica noastră.

În fața acestei păreri sprijinite la aparență pe cuvintele de mai sus ale sf. Scripturi, fie-mi permis a spune, înainte de toate, un alt text al Scripturii, care — mult mai explicit și mai direct decât celalalt grăiește, din potrivă, chiar în favorul celibatului. E vorba despre cunoscutele cuvinte ale Mântuitorului: „Tot cel ce nu va lăsa pentru mine pe tată, pe mamă, pe soție... nu poate fi învățacul meu“, cari numai în favorul căsătoriei preoților nu pot fi invocate. Dar abstrăgând dela textele Scripturii, ne-ar plăcea foarte mult să ne arate pâr. Popa mai de aproape în ce stă primejdia celibatului pentru biserica noastră. Se pare, că în teama de ortodoxie, unde preoțimea nu numai că nu este celibatară, dar insistă din greu chiar pentru recăsătorirea preoților văduvi, o idee care pare a suride foarte mult și pâr. O. Popa, spunând că în loc de a ne gândi la celibat ar fi poate mai bine „să ne ocupăm și noi de mișcarea recăsătoriei“. Teama aceasta nu numai că n'ar trebui să ne sugereze însă gânduri ca cele ale pâr. Popa, ci mai curând ar trebui să ne indemne a ne crea o preoțime cât mai scutită de grijile familiare, care „făcându-se, cu adevărat, tuturor toate“, să poată ținea piept, fără frică, atacurilor grele și repetate, cari ne vin din partea ortodoxiei.

Dar pâr. O. Popa mai are și alte motive pentru cari rupe o lance în favorul preoțimei căsătorite. Este împrejurarea, că „preotul căsătorit va fi o pildă vie de viață creștinească, familia lui va fi, așa zicând, idealul tuturor familiilor creștine“. Dar așa vrea să știu pentru ce viața unui preot necăsătorit n'ar putea fi și ea, chiar în măsură sporită, „o pildă vie de viață creștinească“. Se poate merge însă mai departe și nu cred a fi riscată afirmarea că poporul nu-l socotește pe preotul căsătorit mai presus de el, decât până este în biserică, ori la slujbe bisericesti, încolo, privindu-l în viața lui particulară, îl socotește, cum și este, într'u toate la fel cu ceilalți oameni. Dar până când poporul poate avea, și cu dreptul această părere, e lămurit că stima lui față de un preot căsătorit nu poate egala niciodată pe aceea ce i-o poate inspira o preoțime necăsătorită.

Să lăsăm însă această chestiune și să ne întrebăm: Ce libertate are un preot căsătorit?

Preotul adevărat, preotul după inima lui

*) Un distins cleric al unui Colegiu din Roma, urmărind cele publicate în acest organ pe chestia evoluției, ne trimite câteva reflexii apropos de chestiunea celibatului, atinsă în treacăt de pâr. Octavian Popa dela Făgăraș. Ideea merită desigur mai multă considerație, decum pare a-i da pâr. Popa și de aceea publicăm cu plăcere această întâmpinare trimisă dela Roma. N. R.

Hristos, nu trebuie să servească întreagă viața decât pe „Celce l-a ales pe el“, pe Domnul Hristos, după exemplul căruia trebuie să se facă, în cel mai deplin înțeles al cuvântului, „tuturor toate“, cum ne spune sf. apostol Pavel. Dar oare preotul căsătorit poate să facă aceasta? Și dacă ne vom gândi, că atâția preoți nu aduc sfânta și nepătata jertfă decât Dumineca și'n sărbători sau când au slujba plătită și aceasta pentru grijile familiare, ne vom putea întreba, cu tot dreptul, dacă acesta este exemplul pe care trebuie să-l dea poporului? Dela astfel de preot va avea poporul progres sufleteș, când tocmai pentru grijile familiare preotul adesea este mai sgârțit, mai lacom decât poporul, mai îngrijit de cele materiale decât de cele sufletești? „Nimeni nu poate servi la doi domni“; dacă aceasta este adevărat în genere, precum predică preotul, cu atât mai mult se adevărește în cazul nostru. Sau doară pe viitor preotul căsătorit va fi mai desinteresat?

Dar ajungă atâtea cu toate că am putea spune încă foarte multe: „Intelligenti pauca!“

Nimeni nu poate judeca, fără patimă despre celibat, decât făcând comparație între preoțimea celibe și preoțimea căsătorită, între rezultatele uneia și rezultatele celeilalte. Ori tocmai această comparație nu se poate face la noi, fiindcă împrejurările sunt de așa, că preoții celibi sunt abia câteva excepții.

Admit și eu, că introducerea pripită a instituției celibatului nu este oportună pentru că terenul nu este pregătit, dar terenul se va pregăti tocmai prin încurajarea cât mai mare a clericilor la celibat. Un bun mijloc pentru aceasta este înființarea seminarelor românești în mediu cu preoțime celibatară, gând de care se ocupă cu deadinsul Arhieriei noastre. Tot așa rugăciunile și sacrificiile din partea tuturor cu scopul de a fi îmbrățișat cât mai mult celibatul.

În loc de-a ne gândi deci și în biserica noastră la o mișcare pentru recăsătorirea preoților văduvi — ce nicidecum nu va putea să fie admisă —, mai curând ar trebui să lucrăm cu toții și din toate puterile pentru ca în această biserică să se creeze o atmosferă cât mai prielnică pentru ideea celibatului, care este una din cele mai formidabile puteri ale clerului catolic apusean.

Lourdes în 1926. Din an în an Lourdes-ul harurilor deosebite ale Preacuratei, atrage mulțimi tot mai mari de credincioși, bolnavi și sănătoși deopotrivă. Mulțimi imense au alergat aici în special în zilele cari au precedat și urmat ziua de 8 Septembrie. Încă din 4 Sept 35 trenuri staționau în gară, cu cel puțin 35000 pelerini. Pe alte linii au venit mai mult ca 20000. Așa că mulțimea în aceste zile a întrecut și numărul marelui pelerinaj național francez din August. Peste 1200 de bolnavi în spitale, transportați și asistați de 800 infirmieri. — În grupul italian, cu 8000 de credincioși, se remarcă pâr. Gemelli, fondatorul și rectorul universității catolice din Milano. Doctor în medicină, socialist și pozitivist până la 26 ani, marele învățat este un convertit al Lourdesului. Ajuns preot și călugăr a susținut apoi discuțiuni celebre despre existența minunilor, cuprinse în cartea de mare preț: „La lotta contro Lourdes“.

Între vindecările miraculoase, ori cel puțin „inexplicabile“ pentru medicină, ale acestei an, se numără vindecarea dsoarei Augault, de 49 ani, din Craon, care suferea din 1922 de o tumoră fibroasă enormă, în greutate de 8—9 kgr. Ceeace medicina cu întreg arsenalul ei de mijloace nu a putut face în 4 ani, piscina din Lourdes a săvârșit în o singură zi, 21 August: a vindecat-o deplin, spre uimirea întreg biou-

lui medical, care a supus-o apoi la examinări severe. — Tot așa de „inexplicabilă“ este și vindecarea dsoarei Iulia Hotois, întâmplată la 27 August. Ea suferea de un primejdios ulcer stomacal, care nu a putut fi vindecat nici prin cele mai radicale intervenții chirurgicale. — Es geschehen noch Wunder!

„Săptămâna socială“ a Italiei. Catolicii Apusului au găsit un mijloc admirabil de a studia incurcatele probleme ale societății de azi și a câștiga apostoli pentru punerea în lucrare a mijloacelor găsite potrivite pentru refacerea creștină a lumii. Cele mai înminate minți ale țării se adună an de an, și lângă ei multe de trimisi ai diferitelor organizații catolice, la o dată hotărâtă, pentru a cerceta zilele dearândul o singură problemă socială de actualitate, și de mare importanță. Italia a ținut mai zilele trecute la Geneva a 13-a „săptămâna socială“ de acest fel, cu un succes neajuns încă până acum. Tema discutată a fost de această dată: familia, temelia societății. S'au arătat primejdiile și greutățile cari distrug sănătatea morală și fizică a acestei celule sociale și s'au găsit mijloace practice pentru combaterea lor. — Imprejurarea că „Societatea Națiunilor“ din Geneva a ținut să-și aibă reprezentantul său la această „săptămâna socială“, arată și mai mult importanța pe care o au aceste străduinți pentru însănătoșirea omenirii.

Concordatul.

Cel mai hârțuit cal de bătaie al presei ortodoxe în anii din urmă. În aceeași vreme o grea peată de încercare pentru ea. În atâția ani nu a fost în stare ori nu a voit, să priceapă rostul acestei vorbe, utilitatea și necesitatea acestui contract pentru stat. A ști pe toate gamele, a amenințat, a demonstrat, ca în fața unei primejdii care duce la ruină ortodoxia și cu ea firește, neamul. Nici o lămurire nu a prins. Citiți, de pildă, „Legea Românească“ din Oradea, numărul din 2 Septembrie. Incepe cunoscuta ectenie: „Iară și iară Concordatul“. Pe o pagină și jumătate auzi într'una scârțâind „lanțurile robiei maghiare“ pe trupul bisericii dominante vezi această biserică sacrificată, pe generalul Averescu ducându-o plocon Papei dela Roma; latifundiile mitropoliei dela Blaj și Oradea împărțite de Papa nemților și ungarilor. Toate acestea le-a scornit „notoria peșteră a Papei dela Roma“ ș. a. m. d.

În mijlocul acestei avalanșe de trubaduri răzătoare în luptă cu morile de vânt, îți cade bine să auzi, în sfârșit, o vorbă cuminte. O spune în ziarul „Cuvântul“ din 22 Septembrie, sub titlul de mai sus, un distins gânditor al bisericii ortodoxe, care semnează „Skythes“. E bine să o cunoască și cititorii noștri, nu fiindcă o ducă înainte chestia concordatului însuși, nici fiindcă acopere vederile noastre, ci ca să vadă, că nu toți ortodocșii gândesc și acționează în felul cavalerilor lămuritori dela presa oficială ortodoxă. Iată ce scrie:

Trebuia să se iscălească la Roma ieri. Nu știm încă dacă s'a făcut. De altfel și vester era trecută, numai cu rezerva discreției absolute dela om la om. Pentru a i-se asigura o mare publicitate? Sau de teama unei noi amănări... neprevăzute?

Chestiunea a fost totuși agitată în presa în ultimele săptămâni. Mai ales de către confrății noștri ardeleni ortodocși. Pe un ton de îngrijorare aproape alarmantă. Nu prea înțelegem de ce? Și ne pare rău că trebuie să surprindem la acești confrăți o intoleranță, inconștientă și o exclusivitate nu numai rău-tăcioasă, dar păguboasă nouă înși-ne.

Teama cea mai însemnată a ortodocșilor noștri este, că tratându-se între Statul nostru și Vatican se acordă acestuia din urmă calitate de putere, de parte într'un contract politic. Faptul este netăgăduit exact. Dar nu este cel puțin curios că sprijinitorii ai bisericii ridică această chestiune? Dacă presa laică sau laicizantă ar fi făcut o asemenea întâmpinare, era normal. Era ridicol, evident; pentru că papa-

tatea este *de fapt* o putere, care nu se poate subtiliza numai prin bunul plac sau prin dorința anticongresionalistilor; dar era normal, pentru că aceasta e politica democrației în genere: Neutralizarea oricărei puteri spirituale. Ce caută însă ortodocșii în tovărășia acestor laicizanti?

Că nouă nu ne convine existența catolicilor în România? Probabil. Dar în privința lor se poate lupta altfel; adică reînviind religiozitatea noastră și asigurându-i eficacitatea, la care îi dă dreptul superioritatea ei dogmatică și istorică. E mai greu de sigur. Dar prea ne-am învățat noi ortodocșii să ne facem situația ușoară, complotând cu statul laic împotriva tuturor formelor religioase, cari nu ne convin, și punând pe Hristos la adăpostul poliției. Sistemul poate să ne dea succese momentane iluzorii și acestea; dar cu timpul se întoarce împotriva noastră înșine. Să ne fie clar: În apărarea credinței noastre noi nu putem avea de cât un aliat: Credința noastră însăși, adică pe Dumnezeu. Toate celelalte sunt paleative.

Să avem deci curajul a privi lucrurile în față: De îndată ce există catolici în România, și de îndată ce Papa este efectiv șeful acestor catolici, nu se poate ca statul să nu trateze cu el. De altfel, să nu se confunde: În împrejurările acestea statul român nici nu se poate identifica cu biserica ortodoxă. Știu că nu vă place: O mărturisesc sincer, nici mie. Dar trebuie să o recunoaștem: E așa; și așa trebuie să fie. Că noi ortodocșii suferim, e adevărat: Dar numai din vina bisericii noastre, care prea s'a sprijinit pe stat.

Prin urmare principial, împotriva concordatului nu putem avea nimic. Putem discuta amănunțele realizătoare ale acestui concordat. Dar pe acelea nu le cunoaștem încă.

Și numai aici ar fi îndreptățite protestele noastre: Impotriva guvernului, care nu a găsit cu cale să țină în curent publicul interesat, cel puțin cu liniile mari ale tratatelor. Când le vom cunoaște, nu va fi cazul decât... de a stabili responsabilitățile, — sau meritele.

Skythes.

Conflict între Vatican și fasciști. Intre 3 și 6 Septembrie urma să se țină la Roma, sub patronajul Papei, un mare concurs de gimnastică al tinerimii catolice din toate țările. Se așteptau circa 7000 de participanți. În momentul următor, telegrafice s'a dat în toate părțile știrea, că „din motive de o excepțională gravitate” Papa a trebuit să renunțe la ținerea concursului.

Motivele acestei hotărâri, care a stârnit senzație în toată lumea, sunt a se căuta în atitudinea ostilă, pe care de ani de zile au arătat-o milițiile fasciste tuturor organizațiilor tinerimii catolice. În August această dușmănie a dus la acte de violență cu totul condamnable. Milițiile fasciste au atacat „tinerimea catolică”: la Mantua și Macerata i-au distrus localurile. A doua zi un decret al prefectului din Mantua a suprimat „asociația tinerimii catolice”, sub falsul motiv că ea ar fi provocat disordinea. Pentru a protesta în fața lumii contra acestor tendințe de oprimare barbară, pe cari lumea nu le cunoaște, censura italiană neîngăduind publicarea lor, Papa a luat pomenita hotărâre.

Este aproape inexplicabilă această situație, câtă vreme politica lui Mussolini este îndreptată hotărât spre întărirea religiei și bisericii. Dar nici nu e vina guvernului la mijloc. Organizațiile fasciste, pe care guvernul, se pare, nu le mai poate domina, ar vrea să aibă monopolul organizațiilor tinerimii și vâd un concurent primejdios în organizațiile similare catolice. De aici tendința de a-le suprima.

Să sperăm că pe viitor guvernul fascist — așa cum a promis — va fi mai prevăzător și nu va lăsa ca singuraticile miliții fasciste să comită acte, cari ar putea turbura serios pacea internă a Italiei.

Congresul catolicilor germani. La sfârșitul lui August s'a ținut în Breslau a 65 adunare generală a catolicilor din Germania. Nu mai puțin de 80,000 participanți, din toate părțile țării, au fost de față la această puternică manifestare de credință conștientă și splendid organizată. Programul acestei adunări a fost „Impărăția lui Hristos în familie, școală, știință și în stat”. În o serie întreagă de ședințe, oratori competenți au dezvoltat această temă din toate punctele de vedere, sprijinindu-se în chip deosebit pe două pilde strălucite de viață creștină: sfântul Francisc de Assisi și Iosif Goerres. E destul să pomenim între oratori pe contele *Lerchenfeld*, ministrul Germaniei la Viena, *cancelarul Marx*, cardinalul *Bertram* (despre chistiunea muncitorilor), apoi fostul președinte al consiliului de miniștri *Stegerwald* (despre falimentul socialismului), ca să ne dăm seama de importanța acestui congres pentru viața catolică din Germania. — Noi când vom începe oare o mod stă organizare de acest fel?

Săptămâna politică.

După tratatul de amicitie încheiat cu marea republică franceză, guvernul român a iscălit de curând — prin chiar șeful său, d. general Averescu — și un *tratat italo-român*, căruia e vorba să-i urmeze, ca o consecință firească, și o convenție comercială.

— În legătură cu acest tratat, care trebuia să fie un adevărat pivot de consolidare a guvernului, toată lumea aștepta ca Italia să se alătore și ea Franței și Angliei, limpezind — prin ratificarea tratatului dela 1920 — odată pentru totdeauna *situația Basarabiei noastre*. Lucrul acesta ar fi însemnat însă o știrbire esențială a raporturilor de prietenie între Rusia și Italia, și fiindcă interesele economice ale Italiei nu permiteau aceasta, tratatul nostru nu numai că nu ne asigură ratificarea mult așteptată, ci, împotriva tuturor așteptărilor, fixează chiar, odată mai mult, că chestiunea Basarabiei este încă o chestiune deschisă.

— Faptul acesta, de care România n'avea nici o nevoie, a creat un *front unic în privința guvernului*, care, având pe lângă sine întreagă opinia publică a țării, nu-i eschisă să îndemne pe M. Sa Regele să nu aprobe ratificarea tratatului și astfel gafa dela Roma să aibă ca urmare o înlocuire a generalului Averescu la prezidenția guvernului.

— Rechemat de urgență, d. general și-a anunțat sosirea în țară pe ziua de mâine, așa că în timpul cel mai apropiat se vor putea cunoaște amănunțit *urmările politice ale actului nesocotit dela Roma*, care în loc de consolidare a creat guvernului o situație aproape ireparabilă.

— În schimb, se dă ca sigur, că ziua de mâine, 26 Septembrie, pe când sunt *convocate delegațiile permanente ale partidului național și a celui țărănesc*, va aduce fuziunea acestor două partide, și asta va însemna poate cea mai grea lovitură la adresa guvernului Averescu.

Știri mărunte.

Aviz școlar. Incepându-se Marți, în ziua de 5 Octombrie, cursurile Academiei de teologie din Blaj, cercetării se vor prezenta în Seminar cel mai târziu până Luni, 4 Octombrie, orele 6 seara. — Sesiunea pentru examenele particulare și de corigență e deschisă începând cu ziua de 1 Octombrie. — *Rectoratul.*

Personale. În urma unui incident neplăcut, *Inalt Preasfinția Sa p. ar. mitropolit VASILE a trebuit să treacă dela băile Techirghiol la clinica din Cluj, de unde va putea reveni la reședință abia după vre o 2—3 săptămâni.*

— P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. *Ioan Boldor* administrator parohial la Casonul mare, iar pe p. *Nicolae David* administrator parohial la Presaca.

Școala de arte frumoase din Cluj. În legătură cu cele scrise la timpul său (cu ocaziunea inaugurării ei dela 17 Ianuarie c.) despre școala de arte frumoase din Cluj, încreștăm acum că la 1 Octombrie se vor deschide cursurile noului an școlar. Primiriile se fac în baza unor examene de admitere, începute la 15 Sept., care constă dintr'un desen după natură în carbune. Ca elevi ordinari nu se primesc decât în baza certificatului de bacalaureat sau altor diplome echivalente, se admit însă și cu mai puțină pregătire ca extraordinari la un curs pregătitor, care durează trei ani. După terminarea acestuia se poate trece apoi la cursul superior, a cărui durată este de 4 ani. Elevii extraordinari pot fi și scutiți dela cercetarea cursurilor teoretice, dar sunt obligați la cursurile practice și la examene. Taxele școlare sunt 500 Lei pentru cei ordinari și 1000 Lei pentru cei extraordinari. — Toate cererile sunt a se adresa dlui Director *Al. Popp*, Cluj, strada Gh. Barițiu Nr. 5.

Locale. Duminică viitoare, a săptămânei a doua după Înălțarea sfintei Cruci, va *predica* în catedrală p. *Dr. Ioan Coltor*, canonic mitropolitan.

— Sâmbăta trecută s'a ținut din partea prefectului județan o *anchetă disciplinară* în cauza scandalului public provocat săptămâna de mai înainte din partea unui consilier comunal, care a crezut că este în drept să insulte toate autoritățile bisericesti, școlare și chiar pe cele polițienești ale orașului nostru. Rezultatul anchetei încă nu se cunoaște, dar se dă ca sigur, că ministerul — căruia i-s'a prezentat spre decizie —, va trebui să înlătore dela conducerea orașului pe omul, care, după cele întâmplate, nu poate să mai aibă nici o autoritate și nici o considerație în fața cetățenilor.

— Săptămâna trecută au început *lucrările pentru repararea asfaltului deteriorat*, care într'adevăr nu mai putea rămânea în halul în care a ajuns. După terminarea lor, ori mai probabil numai în primăvara viitoare, se vor începe apoi lucrările pentru aplicarea asfaltului și pe străzile, cari încă n'au avut norocul unei pardoseli mai cinstite.

Un nou congres internațional pentru educația morală. La sfârșitul acestei luni se va deschide la Roma al patrulea congres internațional de educație morală, la care vor participa și reprezentanți ai guvernului și ai Academiei române. Temele principale de cari se va ocupa acest congres sunt următoarele două: 1. Posibilitatea unui cod moral universal, ca bază de educație și 2. Personalitatea, ca mijloc de educație în familie, în școală și în societate. În afară de aceste două teme, preparate anume prin o întreagă serie de specialiști din toate țările, se vor mai putea pune, în forma de comunicări și orice alte chestiuni, atingând educația morală. Ca raportori ai temelor principale s'au ales dd. *Abdullah Iusuf*

□ □ RECLAMA □ □

:: este sufletul comerțului ::

Ali (India), Francesco Orestano (Italia), Felix Adler (Statele Unite) și Gustav Payot (Franța).

Câtă carne se consumă. În zilele noastre, când mișcarea pentru alimentele vegetale a început să prindă teren, este interesant a ști, că cea mai multă carne o consumă Australia, unde se vin cam 120 kgr. de carne pe an și cap. În alte țări carnea se întrebuițează în proporția următoare: Statele Unite 68'04 kgr., Argentina 63'5, Anglia 55'35, Germania 49'20, Franța 34'50, Elveția 34, România 32, Belgia 31'70, Grecia 29'05, Olanda 25'55, Spania 25 18, iar Italia abia 12'20 kgr.

Telefonul „Unirii“.

N. Cluj. Locurile încă vacante la Seminar sunt rezervate — după cum am aflat — pentru Academie, pe seama celor care vor putea trece bacalaureatul în sesiunea de toamnă. Acesta e și motivul pentru care s'a fixat pentru noul concurs ziua de 12 Octombrie. Orice altă combinație se va putea deci numai în lipsa unui număr suficient de candidați la Academie.

„Biserica și școala“ Arad. Nu știu, dacă d. G. M. Ivanov dela Biruința din Cluj are, ori nu, posibilitatea și obiceiul să vă citească și de aceea credem a-i face un serviciu, anunțându-l pe această cale, că Dvoastră sunteți deadreptul încântați de rezultatele studiilor făcute de d. Paleologu în biblioteca arhiepiscopiei din Blaj, unde Vi-se pare că n'a putut consulta decât »ivoare catolice, și că — deosebit de bucurși pentru împrejurarea că »feliul de-a vedea lucrurile a dlui Paleologu se potrivește, ca ou cu ou, am zice noi, cu vederile Dvoastră — faceți broșurii lui anunțate sub titlul »Biserica unică românească« o astfel de reclamă, încât nu ne-am mira chiar de loc, dacă în timp de câteva săptămâni, autorul ar fi silit să scoată o nouă ediție a nemuritoarei sale »opere«. Truda și osteneala dlui Paleologu despre cari, în treacă făcând, registrele bibliotecii noastre arhiepiscopice nu prea au urme — va fi deci răsplătită din greu și îndesat, iar d. G. M. Ivanov va putea fi mulțumit, că reclama ce-a făcut »atitudinii« faimoase a dlui Paleologu și-a avut, măcar în parte, efectul dorit. Că el n'a putut fi același și pentru biserica noastră, nu va mai mira, credem, de-acum nici d. G. M. Ivanov. Și încă ceva. Dacă anunțul »literar« al Dvoastră venea ceva mai la timp, ne-ați fi cruțat poate o întreagă serie de neplăceri avute cu d. G. M. Ivanov, din prilejul acestei »colecții de naivități și ineptii«, cum am numit-o în numărul nostru dela 7 August c. El a fost însă și acum destul de bine venit și de aceea nu putem să vă mulțumim de ajuns pentru el.

Telegraful. Sibiu. Crestătura fără duh privitoare la articolul nostru despre »Asociațiune« dovedește un singur lucru: că Dvoastră nu mai sunteți capabili să priviți nici o latură a vieții publice decât prin prisma politicianismului. Nici nu-i mirare. Ați arătat de atâtea ori că știți supune chiar și biserica acestui idol. — Nu vă invidiem.

Oficiul parohial. Ghirișul Crișului. Abonamentul pe anul curent l-am primit în 17. VIII 1926. Pe anii trecuți încă s'a achitat regulat. Vom ținea seamă de dorința Dvoastră.

Oficiul parohial. Valea Lupului. Am primit suma de Lei 270, abonamentul pe anii 1924 și 1925.

A. Băsești. Confirmăm primirea sumei de Lei 330. Achitat până la 31. XII 1926.

P. Satu-lung - Chioran. Restăți cu 255 Lei pe timpul 1. VII 1925 — 31. XII 1926.

M. Petrani. Adresa am chimbă-o. Abonamentul e achitat până la finea anului curent.

I. Budești. Prin U. P. am primit 90 Lei. Achitat până la sfârșitul anului curent.

Oficiul parohial. Oradea-Olosig. Am primit 180 Lei, abonamentul pe anul curent.

H. Tetiș. Am primit 300 Lei, care sumă s'a contat după cum ați scris.

Oficiul parohial. Hisiaș. Confirmăm primirea sumei de 180 Lei.

E. Târșolț. Am primit 180 Lei. Achitat până la 31. XII. 1926.

P. Copalnic Mănăstur. Confirmăm primirea sumei de Lei 310.

D. Cuhea. Suma de 600 Lei trimisă din Paris am primit-o.

A. Spini. Chităm primirea sumei de Lei 180.

Parohia română unită — Arad.

Nr. 153 - 1926.

Concurs pentru burse.

Pentru anul școlar 1926/27 se publică, cu termenul de 15 Octombrie a. c. concurs pentru următoarele burse dela biserica română unită din Arad:

1. Două burse de câte 10,000 Lei pentru studenți universitari.

2. Din suma de 30,000 Lei mai multe burse pentru elevii dela școlile

secundare. Mărimea burselor se va fixa după intrarea cererilor.

3. Din suma de 10,000 Lei mai multe burse pentru ucenici industriali.

La bursele acestea pot reflecta tineri români uniți din dieceza Lugojului și județul Aradului. Vor fi preferiți cei ce urmează școlile din Arad.

Cererile, instruite cu atestat de botez, certificat școlar, certificat de paupertate și adresate Comitetului parohial român unit din Arad se vor trimite Oficiului parohial român unit, Arad, Strada Gojdu 14.

Arad, 25 August 1926.

(193) 1 - ?

Comitetul parohial.

Aviz.

Domnii proprietari ai moșiei, rămasă după fie iertatul dr. Pop, fost medic în Blaj, moșie numită dela »Crăița«, au încredințat pe subsemnatul să vândă aceasta moșie, fie în întregime, fie parțelându-o în loturi mai mici.

Toți cei cari se interesează de moșia aceasta și ar dori să cumpere părți din ea, se vor putea înfățișa în ziua de 26 Sept. Duminică la orele 10 a. m. în curtea conacului (a hodăii) dela moșie, unde subsemnatul va merge pentru a da deslușirile de lipsă.

Blaj, la 20 Septembrie 1926.

Dr. ZAHARIA BOILA m. p.

advocat arhiepiscopicean

(213) 1-2

Butoaie și butoaie ieftine,

dela 30 până la 1000 litri, atât pentru vin cât și pentru varză, se află de vânzare la

IOSIF BECHTHOLD
BUTNAR

BLAJ, Str. Regele Ferdinand.

Nimenea să nu-și cumpere butoaie și butoaie, până nu se convinge cât de bune și de ieftine sunt cele pregătite de mine!

Cercați, și nu vă va părea rău!

(207) 2-?

Turnătorie de clopote și metal

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(208) 5-52

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 34-52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Dele-nuri, Satinuri, Bașmale** etc., precum și odăjdii bisericesti: **Yestminte și Prapori** din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi **Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

Atențiune

Fabrică românească de clopote din cel mai bun material

Turnătorie de fier și metal

(120) 1-?

Primește orice comandă pentru turnat după model sau după obiecte, piese de motoare, mori, mașini etc. până la 2000 kg greutate bucată.

Cumpără tuciu vechi și aramă veche în orice cantitate.

VASILE HOZA

SIBIU Str. Lungă 34.

Atragem atențiunea veneratului Cler asupra societății

„BELGO-ROMANA“

cel mai solid institut de asigurări și reasigurări în România. Asigurări contra focului, cu cel mai redus tarif (în afară de cartel). În relațiune contractuală cu Episcopia Lugojului. Din premiul asigurațiilor în parohie 10% spre scopurile parohiei (în dieceza Lugojului, fondului diecezan). Asigurări pe viață, tipurile cele mai avantajoase și moderne!

DIRECȚIUNEA GENERALĂ: București.

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ: Timișoara, Bul. Regina Maria No. 6.

(167) 9-24